

SPIS TREŚCI

Wstęp	15
Introduction	21
Rozdział 1	
Sprawca przestępstwa – człowiek w procesie resocjalizacji	27
1.1. Przestępstwo a konflikt	28
1.2. Sprawcy – nieprzystosowani czy niedostosowani społecznie?	33
1.3. Sprawcy – osoby ukarane odebraniem im wolności	39
1.4. Resocjalizacja penitencjarna przestępców (członków społeczeństwa) i proces ich readaptacji społecznej	46
Rozdział 2	
Osoba skazana równocześnie pokrzywdzona i/lub skrzywdzona	53
2.1. Trudna sytuacja sprawcy – więźnia	54
2.2. Sprawca – obiektywnie pokrzywdzony i subiektywnie skrzywdzony	62
Rozdział 3	
Moralne i emocjonalne aspekty funkcjonowania krzywdzicieli i osób skrzywdzonych	71
3.1. Emocje samoświadomościowe	73
3.2. Poczucie winy	75
3.3. Gniew	81
3.4. Nienawiść do siebie	84
3.5. Usprawiedliwianie się – obrona przed poczuciem winy i odpowiedzialnością	87
3.6. Zadośćuczynienie osobom pokrzywdzonym	91

Rozdział 4

Istota przebaczenia	97
4.1. Zrozumieć przebaczenie	97
4.2. Czym nie jest przebaczenie?	108
4.3. Rodzaje przebaczenia	114
4.4. Przebaczenie w wymiarze relacji interpersonalnych	120
4.5. Przywilej wybaczenia sobie samemu	131
4.6. Przyczyny i skutki nieprzebaczenia	136
4.7. Przebaczenie i pojednanie dla osób wierzących	141
4.8. Ku przebaczeniu – uzdrowieniu	149

Rozdział 5

Podstawy metodologii autorskich badań	161
5.1. Przedmiot i cel badań	163
5.2. Problem badawczy, pytania szczegółowe i hipotezy robocze	165
5.3. Zmienne i wskaźniki	174
5.4. Metody, techniki i narzędzia badawcze	176
5.5. Organizacja i przebieg badania	182
5.6. Charakterystyka osób badanych	186

Rozdział 6

Przebaczenie u osób skazanych – wyniki autorskiego badania	201
6.1. Skłonność do przebaczenia u osób pozbawionych wolności	201
6.2. Przebaczenie decyzyjne i emocjonalne osób przebywających w warunkach izolacyjnych	204
6.3. Powody przebaczenia przez osoby pozbawione wolności	207
6.4. Skazani o przebaczeniu – analiza wywiadów	209
6.4.1. Sposób rozumienia przebaczenia przez osoby badane	210
6.4.2. Gotowość osób skazanych do przebaczenia	213
6.4.3. Oczekiwanie przebaczenia przez skazanych	218
6.4.4. Walory i mankamenty przebaczenia	220

Rozdział 7

Przyczyny dokonanych przez skazanych przestępstw, odczuwane przez nich uczucia moralne oraz ich gotowość do zadośćuczynienia i oczekiwanie go	225
---	-----

7.1. Usprawiedliwianie czynów przestępczych przez osoby pozbawione wolności	225
7.2. Uczucia moralne doświadczane przez osoby skazane w sytuacji przekraczania i przestrzegania norm	227
7.3. Gotowość osób pozbawionych wolności do zadośćuczynienia	232
7.4. Oczekiwanie zadośćuczynienia przez osoby skazane	236
Rozdział 8	
Analiza regresji ze zmienną zależną przebaczenie	241
8.1. Predyktory przebaczenia dyspozycyjnego	245
8.2. Predyktory przebaczenia decyzyjnego	260
8.3. Predyktory przebaczenia emocjonalnego	263
Rozdział 9	
Analiza efektów pośredniczących – zmienne niezależne a przebaczenie	273
9.1. Mediatorzy zależności między zmiennymi niezależnymi a dyspozycyjnym przebaczeniem	273
9.2. Pośrednicząca rola uczuć moralnych odczuwanych przez skazanych w sytuacji przekraczania norm	275
9.2.1. Mediacyjna rola wstydu	275
9.2.2. Mediacyjna rola funkcjonalnego poczucia winy	279
9.2.3. Mediacyjna rola strachu przed karą	281
9.2.4. Mediacyjna rola dysfunkcjonalnego poczucia winy	283
9.2.5. Mediacyjna rola uczuć przyjemnych	285
9.3. Pośrednicząca rola uczuć moralnych odczuwanych przez skazanych w sytuacji respektowania norm	287
9.3.1. Mediacyjna rola uczuć przykrych	288
9.3.2. Mediacyjna rola pychy	290
9.3.3. Mediacyjna rola nadziei na nagrodę	294
9.3.4. Mediacyjna rola dumy	297
9.3.5. Mediacyjna rola powinności wobec zasad	301
9.4. Pośrednicząca rola zadośćuczynienia	302
9.5. Pośrednicząca rola motywacji do przebaczenia związanej ze współczuciem	308
9.6. Mediatorzy zależności między zmiennymi niezależnymi a przebaczeniem decyzyjnym	310

9.7. Mediacyjna rola gotowości do zadośćuczynienia ogólnego i emocjonalno-materialnego	310
9.8. Mediacyjna rola motywacji do przebaczenia związanej ze współczuciem	312
9.9. Przypadki redundancji w analizie mediacyjnej	313
9.10. Efekty mediacyjne. Podsumowanie	317
Rozdział 10	
Interakcja między zmiennymi niezależnymi a przebaczeniem	325
10.1. Modele moderacyjne	325
10.2. Podsumowanie	347
Zakończenie	357
Bibliografia	393
Aneks	429
Spis rysunków	539
Spis tabel	545